

Historisk-filosofiske Meddelelser
udgivet af
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
Bind 37, nr. 9

Hist. Filos. Medd. Dan. Vid.Selsk. 37, no. 9 (1960)

KING JOHN

AF

PAUL V. RUBOW

København 1960
i kommission hos Ejnar Munksgaard

DET KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB udgiver følgende publikationsrækker:

THE ROYAL DANISH ACADEMY OF SCIENCES AND LETTERS issues the following series of publications:

Bibliographical Abbreviation

Oversigt over Selskabets Virksomhed (8°) (<i>Annual in Danish</i>)	Overs. Dan. Vid. Selsk.
Historisk-filosofiske Meddelelser (8°) Historisk-filosofiske Skrifter (4°) (<i>History, Philology, Philosophy, Archeology, Art History</i>)	Hist. Filos. Medd. Dan. Vid. Selsk. Hist. Filos. Skr. Dan. Vid. Selsk.
Matematisk-fysiske Meddelelser (8°) Matematisk-fysiske Skrifter (4°) (<i>Mathematics, Physics, Chemistry, Astronomy, Geology</i>)	Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk. Mat. Fys. Skr. Dan. Vid. Selsk.
Biologiske Meddelelser (8°) Biologiske Skrifter (4°) (<i>Botany, Zoology, General Biology</i>)	Biol. Medd. Dan. Vid. Selsk. Biol. Skr. Dan. Vid. Selsk.

Selskabets sekretariat og postadresse: Dantes Plads 5, København V.

The address of the secretariate of the Academy is:

*Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab,
Dantes Plads 5, København V, Denmark.*

Selskabets kommissionær: EJNAR MUNKSGAARD's Forlag, Nørregade 6,
København K.

The publications are sold by the agent of the Academy:

*EJNAR MUNKSGAARD, Publishers,
6 Nørregade, København K, Denmark.*

Historisk-filosofiske Meddelelser
udgivet af
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
Bind **37**, nr. 9

Hist. Filos. Medd. Dan. Vid.Selsk. **37**, no. 9 (1960)

KING JOHN

A F

PAUL V. RUBOW

København 1960
i kommission hos Ejnar Munksgaard

INDHOLD

I. Det gamle og det nye Stykke	3
II. Det gamle Stykke	10

*Nihil sapientiae odiosius
acumine nimio.*

SENECA.

I. DET GAMLE OG DET NYE STYKKE

Den engelske Konge, som vi kalder *Johan uden Land*, har haft en ganske bevæget Omtale i den vidtløftige historiske Litteratur, ogsaa i den skønlitterære. For ældre, solide Læsere kendes han især som den helt onde og lave, falske Kongesøn i Modsætning til sin lyse og ridderlige Broder, selve Kong Richard Løvehjerte, Richard Cordelion, som Englænderne kalder ham; det er *Walter Scotts* uhyre berømte Roman »Ivanhoe« som har fæstnet dette sagnagtige Billed til det historiske Tapet. Walter Scott har overdrevet Legenden. Historiebøgerne i Danmark og paa Fastlandet genlyder af hans talrige Fejl. Han tabte Normandiet, han gav sit Kongerige til Len af Paven, maatte give England en fri Forfatning i *Magna Charta*. Hertil føjes i engelske Skolebøger gerne nogle Skumlerier om hans Planer mod sin ældre Broder og hans Skyld i Brodersønnens Død, rigtignok en slem Mundfuld.

Englænderne kaldte ham i Regelen blot for *King John*. Tilnavnet *Lackland* stammer vistnok fra en meget senere Tid. Det sagdes i vore Lærebøger at stamme fra at han gav sit Land til Paven. — Men ifølge de engelske Krøniker skal han have faaet det Navn af sin Fader Kong Henrik den Anden, fordi denne ikke gav ham Forlehninger som hans to ældre Brødre (Kong Henrik kunde dog ikke tale Engelsk, og det engelske Folk brød sig ikke om Kongehuset). Og *Magna Charta* spiller ikke samme Rolle i de engelske Krøniker som i en senere Tids Konstitutionshistorie. Det var en Haandfæstning som de tidligere, kun aftvunget Kongen sent, og til Gengæld paatvunget, uhørt, hans Søn Henrik III som umyndig. I de to dramatiske Stykker vi her skal omtale, nævnes det berømte Dokument slet ikke. Publikum interesserede sig ikke for Diplomatiik.

Nutidens Historikere har pillet slemt ved de to kongelige Brødres Rygte. De har svækket Richard Løvehjertes Anseelse som Politiker og fremhævet Kong Johans Dygtighed, og det baade som Krieger og Forhandler. Videst gaar *Hilaire Belloc*, en udpræget katholsk Forfatter, for hvem John er Englands egentlige Skaber og næsten en katholsk Helgen.

I Shakespeares Aarhundrede var King John nærmest en protestantisk Helgen. Erindringen om hans Kamp mod selve Paven har for den ubekymrede Eftertid gjort ham til en Forløber for de Reformerte i England. En gammel Skolekomedie som vore egne fra Reformationstiden, *Kyng Johan* af en Biskop *Bale* har anbragt den fordum mosgroede Konge midt imellem *Moralitetens* stive Allegorier, og gjort ham til en »Moses«, der fører sit Folk til det forjættede Land, og som dør før han betræder dette. Stykket er fra 1539; Forfatteren levede og skrev endnu 1560. Det er meget fanatisk og noget ubehjælpsomt; det har vel givet Ideen til det meget senere Drama fra et af den restaurerede Scenes tidligste Aar. Ganske kan man ikke fraskrive det ældgamle Stykke et vist digterisk Pust. Der er endog noget Ærværdigt ved det, og som en Pioner for "the chronicle plays" er det mærkværdigt.

Af langt større litteraturhistorisk Betydning er dog *The Troublesome Raigne of John King of England, with the discoverie of King Richard Cordelions Base sonne (vulgarly named, The Bastard Fawconbridge): also the death of King John at Swinstead Abbey*. Stykket oplyses at være spillet "sundry times" af "the Queenes Maiesties Players" og at være trykt hos Sampson Clarke 1591, ogsaa solgt fra hans Butik. Det ses ikke at have været laugsprotokolleret. Den lille Bog bærer *Thomas Orwins*, en kendt Bogtrykkers, Devise; den naar ikke til Kongens Død. — 2. Del er udtrykkelig betegnet som saadan og har saa en noget afvigende Titel: » . . . conteining the death of Arthur Plantaginet, the Landing of Lewes, and the poysning of King John at Swinstead Abbey. Samme Bogforlægger, Devise, og Aarstal. Det har ca. 2800 Linier Vers og lidt Prosa. Det indeholder nærmere bestemt en Del Replikker paa jevn Prosa, sammenlagt vel neppe 5—6 Sider i *Furnivalls* og *Munro's* lille brede, tynde Udgave fra 1913, som her citeres. — Saavel 1. som 2. Del har en Slags Prolog *To the Gentleman* (2. Del: *Gentlemen*). i blandede Blank- og Rimvers. Af det første, lille Digt kunde man slutte, at Skuespillet var blevet

opført og spillet umiddelbart efter *Tamburlaine*, muligt efter Ur-Opførelsen i Vinteren (?) 1587—88. Professor John Dover Wilson, den lærde, mener der snarere sigtes figurligt til *Udgaven* af Kit Marlowes Stykke 1590, og at denne *Tamburlaines* Trykning i to Bind er Forbilledet for Trykningen af *King John*. — Men af den versificerede Fortale til dette Dramas 2. Del synes snarest at fremgaa, at *King John* blev spillet paa to Dage efter hinanden. Stykket blev fremdraget af *Al. Pope* i hans Shakespeare-Udg. 4. Del, fra 1723, berømmelig Ihukommelse. Popes Fortjenester af Shakespeare-Forskningen synes uden Grænser.

Af *The Troublesome Reign* findes Udgaver fra 1611 og 1622, tilskrevne Shakespeare, paa Titelbladet. Stykket har tjent til »Grundlag«, som man siger, for W. Shakespeares Drama, der blev trykt i Folio'en 1623 paa dets fædrelandshistoriske Plads forrest i den midterste af de tre Grupper, den med "the histories" S. 1—22 (tospaltet). Dette fik nu Titelen *The Life and Death of King John*. — Det ene eller det andet Stykke ses at nævnes i Meres' *Palladis Tamia* 1598 blandt Shakespeares sex Tragedier. Værket er delt i Akter og Scener, og selve denne Inddeling tildeler Prof. J. Dover Wilson Digteren W. Shakespeare. — Det er dog ikke sandsynligt eller knap nok vel muligt, at W. Shakespeare nogensinde delte sine Stykker i fem Akter. Ingen af dem deles af sig selv i de fem Handlinger; *Hamlet* har f. Ex. *sex*; paa Scenen uden Tæppe spillede man uafbrudt. — Prof. D. Wilson begrundet sine Paastande med at Inddelingen falder *naturligt*; dette vilde jo ikke være noget ret Bevis. Opdelingen i Scener rimer sig meget pænt med dens Forlæg, altsaa *The Troublesome Reign*; men det er for Enhver en let Sag. Derimod er Akt-Delingen helt kunstig og uoprindelig; en af Akterne faar da kun 74 Vers. Det er ikke sikkert, at selve Shakespeares Haandskrift er Tryk-Textens Grundlag. Det kan være en »prompt-book«. Udgiverne, Heminge og Condell, udtaler sig vel i deres kendte Fortale noget i Retning af at Værkerne (*alle*, vel at mærke, *Værkerne*) er trykte efter Manuskript, men det kan godt altsammen være temmelig overdrevet. Og Texten er vel trykt og ret umistænkelig. J. Dover Wilson mener, at Shakespeares Bearbejdelse hviler paa en haandskreven Text, nemlig Regissør-Bogen. Saadanne Dublinger er mere Regeln end Undtagelsen i Prof. J. Dover Wilsons talrige Konstruktioner af ældre Text-Overleveringer. Han vilde have opfundet Dobbeltstjernerne før

Kikkertens Tid, om han havde levet — dengang. Han har da heller ikke brugt den til Noget, men det *kunde* han have gjort, thi den danner, om man vil, en svag Støtte til hans anden, ganske umulige Hypothese, efter det binære System. Hans Tanke er, at Shakespeares *King John* er bleven til i tvende Etaper. Der er kun eet Argument som der er noget Hold i, blandt flere irrelevante; vi vover at anføre:

Den udmærkede Text-Udgiver fra det 18. Aarhundrede, *Steevens*, lagde Mærke til at et Sted i *King John* (II. 1. 137—38) ligner et i Kyds navnkundigste Drama *The Spanish Tragedy* (I. 2. 170—72). Bastarden optræder i Richard Løvehjertes Skind og siger henvendt til »Østrig«: You are the hare of whom the proverb goes, Whose valour plucks dead lions by the beard. — Dette Sted findes ikke i den tilsvarende Scene i *The Troublesome Reign*. Men i Kyds *Spaniske Tragedie* staar der altsaa: He hunted well that was a lion's death; / Not he that in a garment wore his skin, / So hares may pull dead lions by the beard. — Det kunde nok se ud som om *Th. Kyd* havde benyttet Shakespeare snarere end omvendt. — Kyds Stykke anses imidlertid for at have været spillet 1588 eller 89. D. Wilson vil nu for bare denne Bagatels Skyld flytte *Den spanske Tragedie* til 1590 eller 91, og lade Shakespeares Revision af *K. J.* være foregaaet ca. 1591. Dette er jo helt umuligt — to nye, friske Hypotheser, en mindre og en større, for en Kuriositets Skyld. Og i Tilgift en Theori om to Stadier i, antagelig, Udarbejdelsen af Shakespeares Stykke, der indeholder flere, faste Allusioner til samtidige Forhold (om vi tør tro Dover Wilson!) og synes skrevet i eet langt Træk, — med en hel Del Sjuskefejl, sikkert stammede fra Hastværket. Professor Wilson kunde her have brugt sin egen Theori om et haandskrevet, givet Forlæg, hvorfra Shakespeare kunde have taget Verset. Men andre Forklaringer turde vel vise sig, især hvis selve *The Troublesome Reign*, som jeg mener, var at samme gode Forfatter som *Spanish Tragedy*, altsaa Thomas Kyd. Hertil ville vi nu senere vende tilbage. — Ideen om de *to* Bearbejdelser fra Shakespeares Haand er og bliver ret taabelig: Hvad skulde den første bruges til, da *T. R.* var splinternyt og tilmed en Succes? Og *King John* stammer fra en senere Tid, da Kravene om en dramatisk Stil havde ændret sig, mens Skuespillerens Ensemble for en Stund manglede »Damer« d.e. talentfulde unge Dreng. Stykket er kun for Mandfolk!

Professor D. Wilson fremhæver, at *K. John* er det eneste Stykke af Shakespeare, hvor vi har Forlægget bevaret. Dette skyldes hans farlige Trang til udviklede Hypoteser, thi ellers maatte han have indrømmet, at akkurat det samme Tilfælde foreligger i *Trold kan tæmmes* (se mit Skrift om dette Emne). I begge de »gamle« Stykker har vi vel samme Forfatter, og den samme Opgave for Revisoren, nemlig at ændre alt i Stil og Versifikation radikalt, og at give Stykket en nogenlunde normal Længde. Ved *T. R.* forkortede han kækt Originalen med 2—300 Vers, ved *A Shrew* øgede atter han den med 800. — Furnivall-Monros Udgave Side xxxvi finder en forskellig Methode anvendt i de to Stykker og »far more verbal borrowings from its original« i *T. Shr.*: der er nøjagtig lige faa, d.v.s. *ingen*.

Vi vil nu først betragte William Shakespeares eget, af Ingen bestridte Stykke, og dets Forhold til det efter vore Begreber kun lidet ældre Arbejde, *The Troublesome Reign* (»Raigne«) of *K. J.* — Dramaet, eller Tragedien om Kong Johan uden Land, af den store Digter, er ham ingenlunde uværdigt. Det er fra Ende til anden *gennemskrevet*, d.v.s. kun ligegyldige Smaating er blevne til overs. Kun nogle Linier eller Smaaord, alle banale eller tilfældige eller uundværlige, er saa at sige blevne ham i Pen-
nen. Men ganske anderledes forholder det sig, naar vi søger Stykkets Indhold. Thi W. Shakespeare plejer at laane sine Dramaers »historiske« Forløb fra *Holinsheds*, til Dels andre Krønikers prosaiske Fremstilling, hvorfra eventuelt ogsaa selve Ordlyden har efterladt Finger-Aftryk. Men en nærmere Examen viser ved dette historiske Drama, at Rub og Stub er forbrugt af Forgængeren, som efter vor Opfattelse er *Thomas Kyd*. Ikke een Linie røber at W. Shakespeare har konsulteret sin kære Englands-Historiker. Omarbejdelsen er sket alene paa Grundlag af det vel ikke mange Aar ældre, foreliggende Stykke, *The Troublesome Raigne* etc. Den metriske og stilistiske Omarbejdelse er ført til Bunds. Det ældre Drama indeholdt i 1. Del 13 Scener, i 2. Del kun 9, alt efter den solide Inddeling i J. Furnivall—J. Munro's Udgave fra 1913. Af disse Scener har W. Shakespeare udeladt Sc. 6, 8, 11 i første Del; og i anden Del Sc. 2 (hvis Indhold væsentlig er bevaret i Akt 4, Sc. 2), en større Del af Sc. 8, endvidere Sc. 9, der foregaar kort efter Kong Johan uden Lands Død. Endvidere har den store Digter tilføjet: Indholdet af en Del af Part II Sc. 2, samt lidt af Part II

Sc. 4 i 4. Akts 2. Scene. — Ingenting her tyder paa, at han har konsulteret andre Kilder. Han har genoptaget Tilnavnet Faulconbridge til Bastarden. Det var uhistorisk, og vistnok laant fra et senere Sted hos Holinshed. — Denne har han som oftest gjort til en naturlig Søn af Prins Gotfred, der var en Broder til Kong Richard Cordelion, og Fader til den ulykkelig, dræbte Prins Arthur. Denne historiske Fejl skyldes en Misforståelse af et Sted i *The Troublesome Raigne*, saaledes at det lades uvist, om Bastarden er Søn af den ene eller den anden Prins. — Forvirringen beviser, at vi staar over for et Rutine-Arbejde, udført i en betydelig Hast. De tildigtede Stykker af Smaa-Dialog er hentede fra de forkastede Partier af Originalen. Men derfor kan det naturligvis godt være udført med en lignende Begejstring for Opgaven som *Trold kan tæmmes*. — Mere end tvivlsomt er det, om William Shakespeare har tænkt sig, at Skuespillets Karakterer skulle omdannes fra Grunden af. Bastarden, med Tilnavnet »Faulconbridge« er forbleven den samme. Dog, da hans vilde Rasen i Klostrene og en vis mystisk Religiositet er udeladt, har han faaet en fastere Holdning, en mere kæk Humor end i det vel kun fem-sex Aar ældre Drama. Faa, men sikre Rettelser har gjort en sikrere dramatisk Figur ud af ham. Kong Johan derimod har *tabt*. Han var allerede et næsten tve-spaltet Produkt i Thomas Kyds Drama: stor og tapper over for Paven, men lumsk og uædel over for sin Nevø, Prins Arthur, der allerede hos Thomas Kyd er gjort yngre end han virkelig var. Prinsen er hos W. Shakespeare et rent uskyldigt Offerlam. De to Scener, hvor han i det gamle Drama som i det nye skal have brændt Øjnene ud, og derefter bliver dræbt ved at springe over Muren, er væsentlig ens hos W. Shakespeare. Men de er forskønnede hos den sidste. Hans Afskedsord er konventionelle hos Kyd, gribende hos Shakespeare, trods enkelte kunstlede Tirader à la *Romeo og Julie*.

Israel Gollancz, i den kendte smukke *Temple*-Udgave af Shakespeare, mener at det gamle som det nye Stykke lider af den samme Fejl, *at mangle en Helt*. Det gælder vel nok Shakespeares, men ikke Kyds Stykke. Dette hænger faktisk nogenlunde sammen, uagtet en vis Modsigelse mellem Nevøen Arthurs grusomme Behandling, og Kongens stolte Holdning over for Frankrig og Paven. Arthur er i det gamle Stykke en trodsig Modstander af Lens-Herren, Kongen; men i W. Shakespeares Tragedie er han nærmest

bleven til en Martyr. I Virkeligheden var Prinsen ældre end hos de to Dramatikere, og Arvefølgen et i det Uendelige omstridt Spørgsmaal. Kongen af Frankrig — og de engelske og normanniske Baroner — anerkendte slet ingen Arvefølge. — Men Kongen er gaaet midt over hos Shakespeare. Han er en Usurpator og Folkedronning paa een Gang. Han er maaske Stykkets Helt; men hans to Halvdele hører ikke sammen. — Bastarden Philip Faulconbridge har aflagt sin Mysticisme, men iøvrigt bevaret sin brave, humorfyldte Karakter. Det er vel især ham, der tænkes paa, naar Stykket staar venligt for Shakespeare-Læsernes Erindring. Men Skikkelsen er og bliver dog den ældre Forfatters, ikke Shakespeares. Desværre har den store Digter udeladt den komiske Scene i Originalen, hvori Bastarden finder en Nonne gemt i Prinsens Skab »to hide her from lay men«. — Den vide Verden og det brede Liv i Originalen er rigtignok uhjælpelig gaaet tabt i Bearbejdelsen. Derfor foretrækker Folk, der som den store tyske Digter *Ludwig Tieck* har en Romantikers Uvilje mod den slebne, allerede næsten fransk-klassiske Kunstmanér, det ældre Krønike-Skuespil. Dette mente han var Shakespeares eget Arbejde. Han oversatte det fint til Tysk i sin *Alt-Englisches Theater. Oder Supplemente zum Shakespeare*, første Del, 1811, hvor Stykket er placeret forrest. L. Tieck bevarede de gamle doggerel verses og Prosaen. Alt i Alt er Stykket en elegant Løsning af en bunden Opgave, men dog ligesom et »God Dag Mand-Økseskaft«. Ved Opførelsen lader det Tilskuerne kolde. Stykket virker næsten mislykket, fordi Digteren mangler en »Hecuba«. Det Billede af en Tidsalder, som det gamle Historiespil gav, er forsvundet. Mest shakespearesk er 3. Akts 3. Scene, hvor Kongen som en Theaterskurk frister lønligt Hubert de Burgh til at myrde den lille Prins Arthur.

Da Stykket er offentliggjort saa sent, og ingen Allusion foreligger før *Meres'* i 1598 (dersom denne er til det nye Stykke) maa vi henholde os til indre Kriterier. Mange Kritikere anser Stykket for et Led imellem Shakespeares »ældre« og »yngre« Kongedramer, men dertil er det ikke selvstændigt nok; det hører snarest til den ældre Gruppe. Snarest ligner det tredje Del af *Henry VI* med sin Fattigdom paa Prosa (nul mod tre Linier) og Rim (132 mod 128). Der er megen Lighed med dette, ulige bedre Stykke. Men Antallet af kvindelige Linier er ret forskellige (151 mod 366). Muligt har Shakespeare i Tiden omkring 1593—94 stærkt efter-

lignet Marlowes Forkærlighed for Ellevestavelsesvers; senere gaar denne Smag hos ham tilbage, og vinder atter Overhaand efter 1600. *K. John* paastaas at have 46 Enjambementer, tredje Del af *Henry VI* ingen. Ligeledes siges *King John* at have 7 light endings, halvt tryksvage Arsis-Stavelser i sidste Fod, men det er vel ikke noget. De som sætter Stykket til 1595 har nogen Rimelighed for sig. Stykket bliver da lidt yngre end *Richard II*, som det ellers har en Del fælles Træk med. Nogle, som Georg Brandes og Edmund Chambers, vil sætte Stykket saa sent som 1596—97, beraabende sig paa at det skulde genklinge af Shakespeares Søns Død i August 1596. Dette er jo ret umuligt. *King John* skulde da være senere end *Merchant of Venice*.

II. DET GAMLE STYKKE

Er Uenigheden om det nye Stykke, og om dets Forhold til det gamle, i Grunden ringe, saa er Trætten om det gode gamle Stykke meget stor. I Almindelighed synes man dog at mene det er af en og samme Forfatter. Men dette er det sædvanlige ved de gamle Stykker; man *gider* vel ikke opløse dem, mens man aldrig kan lade den stakkels shakespearske Kanon ret længe i Fred. Kandidaterne til Forfatterskabet er: Shakespeare, Marlowe, Peele, og for egen Regning tilføjer jeg, Kyd.

1° SHAKESPEARE SOM FORFATTEREN

Theorien har tre Tilhængere: Alexander Pope, Ludwig Tieck, og William John Courthope, den sidste Englands vistnok ypperste Litteraturhistoriker i det 19. Aarhundrede, Popes Udgiver.

Vi har allerede antydet L. Tiecks Bevæggrund. For ham var Apokryferne den sande Shakespeare. Hvad han søgte hos Shakespeare, men sjældent fandt, var det gammeldags Trohjertige, det barnligt Store. Han kunde i Grunden ikke lide Renæssancen, stræbte tilbage mod Middelalderens djærve, usammensatte Væsen.

Men Pope og hans Biografi havde en anden Motivering. Pope og Courthope (i 4. Del af dennes betydelige *History of English Poetry*) havde to Argumenter.

Det ydre Argument var i Orden. Det første: Titelbladene Udgaven fra 1611 tillægger *W. Sh.* Dramaet, Udgaven 1622 skriver

Navnet fuldt ud. At Originalen fra 1591 intet Forfatternavn bærer, beviser Ingenting. Paa den Tid tryktes dramatisk Litteratur (hvoraf dog meget Lidet forelaa) aldrig med Navn. — Det er meget sandt. Men Shakespeares Navn, helt udskrevet eller med Forbogstaver, forekommer allerede i Slutningen af det 16. Aarhundrede, paa alt for mange Titelblade, til at man bør godkende dem uden videre. Det gælder ikke mindst *Dubletterne*, Arbejder med samme Titel som nogle af Shakespeares. Disse er stundom, som *King Leir*, udgivne og stundom, som vel vort Stykke, genudgivne, fordi W. Shakespeares eget Stykke blev spillet paa den Tid. — Den pudserlige *Rowley* gav Pope gerne Shakespeare til Medarbejder og Prygledreng. Herpaa ligger der ringe Vægt.

Det andet Argument: Stil og Fremstillingsmaade i dette og flere andre Skuespil er saadan som vi gerne kunde tænke os Shakespeare i hans allerførste Periode. — Ja rigtigt! Stilen er som hos Marlowe, Peele, Lodge, Kyd, — der dog indbyrdes kan kendes fra hinanden. En Mængde af de karakterløse Vers kunde sagtens være af Shakespeare. Men læg de to King John'er ved Siden af hinanden: de kan ikke have samme Autor. Og der er ingen *clues* fra Stykket til Shakespeares andre Dramer. Vi ser endda bort fra Fejltagelsen med Bastarden og vist flere andre Misforstaaelser. Kun Kanevas'en er det samme. W. Shakespeare har behandlet *Tr. R.*, som havde han ikke set det før. Vi vil lade denne aandrige Hypothese falde, skønt den selvfølgelig stadig kan genopstaa og vinde Proselyter.

2° MARLOWE SOM FORFATTEREN

Theorien er først fremsat af MALONE, det attende Aarhundredes største Shakespeare-Forsker, i nogle *addenda* til hans tidligere Udgave, trykt i 18. Bind af Boswells Malone, S. 591 (1821). I sin Udgave 1803, X, 340, tilskrev Malone *Greene* eller *Peele* det; saaledes allerede i Steevens og Malones Udgave 1798, ottende Bind S. 2. Nogen Vaklen har da været til Stede. Malone havde tidligere antaget 2.—3. Del af *Henrik den Sjette* i de to første ufuldkomne Tryk som et Samarbejde mellem disse Digtere og Shakespeare. Men i sin sidste Tid blev han Unitar. Marlowe var ellers ikke hans Helt.

Derimod var han J. M. ROBERTSONS. I dennes bekendte Bog *An Introduction to the Study of the Shakespeare Canon* (1924, ikke

at forvexle med to andre af hans Bøger med næsten samme Titel) — vindicerer han Marlowe som Forfatter til *The Troublesome Raigne of King John*. Dog med nogen Forsigtighed: Marlowe var i det mindste »the plotter«. Men han giver flere gode *clues* til Marlowe, ogsaa et Par til Peele, Greene og Lodge. Afsnittet er især skrevet mod Dugdale Sykes' Paastand om Peele som Forfatter. — Men Marlowe var ikke »plotter«; hans Talent laa i store Scener, store Repliker. Og ligner Stilen hans høje Sving og Billedrigdom? Er der nogen finere Lighed med hans glimrende og sikre Versifikation? Af Marlowes tidlige »double endings« er der kun faa Spor. Nogle Citater i Robertsons Bog (fra *Tr. R.* 1. Del, V. 2) er godt valgt; de mange double endings er kun paa Ordet *heaven*, der almindeligt læses i een Stavelse. (*Anf. Skr.* S. 284).

3° ER PEELE FORFATTEREN?

Dette Forfatterskab er alene blevet vindiceret med klare og udførlige, omend forkerte Bevisgrunde. Det er *H. Dugdale Sykes*, der i sin Bog *Sidelights on Shakespeare*, 1919, S. 99ff. har taget Sagen op til Behandling, — og som fulgte det Spor Malone havde slaaet ind paa og fortalt. *H. Dugdale Sykes'* Argumenter har vundet *J. Dover Wilson* og *Edmund Chambers* for Paastanden. Denne havde indtil da ringe Lykke, og kunde siges at ligge i Svøbet, Forhaandsformodningen gik den sikkert imod. Thi Peele er ordrig, slikket, har mange Billeder og megen Mythologi; hans Stykker er nærmest Læsedramer. *H. Dugdale Sykes* kalder Sproget »flat and pelestrian«, plat og sløbende, men det passer hverken paa *Tr. R.* eller paa Peeles Stykker. Der er meget falsk Glimmer hos Peele, og ængstelig Korrekthed, men ikke her. Stilen, *Tr. R.* farveløst, men ikke uden Fynd, tørt men af megen Slagkraft. Frem for Alt er *Tr. R.* fuldt af Energi, man kan ogsaa sige Primitivitet i Udtrykket.

Mr. Dugdale Sykes fremhæver, at Stykkets Forfatter er meget antikatholsk og patriotisk, hvilket han som de Fleste sætter i Forbindelse med at det blev skrevet 1588, og tillige paralleliserer med *Edward I* af Peele, hvori findes nogle antikatholske Scener og Udbrud. Men de to Stykker peger ikke mod samme Forfatter. Ganske sikkert er det nu rigtig nok heller ikke, at det er saa tidligt som fra Aar 1588; de mange Enjambementer taler derimod. Endvidere hævder han med visse Exempler Forfatterens Inferioritet

overfor Shakespeare. Saaledes finder man hos ham som hos de Fleste Skildringen af Drengen Arthurs Død; i det gamle Stykke dør han med et Sprikvort paa Læben efter en lille opbyggelig Tale, hos Shakespeare er Ordene noget mere uventede. Dette er jo det Sædvanlige, og peger ikke særlig mod Peele.

Hovedargumentet er sprogligt. En Gruppe Ord og nogle Figurer er udtaget fra *Tr. R.* og genfindes hos Peele. Kriteriet synes at være en vis Sjældenhed, sammenlignet med modern standard English af paagældende Ord og Former:

Counterpoise findes i Peeles *Battle of Alcazar*. Se de middelengelske Glossarer og den store Oxford-Ordbog. Ordet er saare almindeligt.

doom er saare gængse i gammelt og nyt, ogsaa moderne engelsk. *empyry* for *empire*, den alm. Form i 16. Aarhundrede.

ferre »companion, mate, spouse«, alm. hos Chaucer, Spenser; hos Shakespeare i Titus Andronicus V. 1. 89.

flatly findes hos Kyd ved Siden af flat (*Span. Trag.* III. 14 22), *A Shrew* p. 31 = III. 3. 45 (vist Kyds Arbejde), hos Marlowe: Edw. II Vers 1415 og 1430.

hitherword anses af D. Sykes for udelukkende Peeles Ejendom, »though it appears subsequently in several of Shakespeare's plays« (en væsentlig Begrænsning). Ogsaa i *Edward III* III. 3. 37, *Richard Duke of York* 179. Er meget almindeligt. Forbindelsen *marching hitherwords* synes naturlig, ogsaa to Gange hos Shakespeare.

hugy alm. hos Kyd.

lubber ikke særlig Peele'sk, = lubbard.

massacre alm. hos Marlowe, Shakespeare o.s.v.

policy ligesaa. 9 Gange hos Kyd.

remunerate ligesaa.

sacrifice allerede i Kyds eneste signerede Arbejde, en Oversættelse af en Tragedie af den franske Digter Garnier.

triumph spec. med Tryk paa anden Stavelse, som er den ældre Udtale. Begge Udtaler findes i *Tr. R.* Ordet findes overalt. Hos Kyd i *Cornelia* III. 3. 139.

Nogle »mannerisms« af Peele er kun dilettantisk opfattede. Saaledes *dare* = I dare (se Ordbl.), *trust me* (alm.), *it resteth* (= tilbage bliver; *Massacre*, 559 (Marlowe), vist ret alm.), *I mean*

(*Arden of Feversham* (af Kyd) og det grinagtige Folkestykke *Wily Beguiled* 190, Lodge, *Civil War* 1529, vel alm.), *This mounting mind* ogsaa i det gamle Stykke *The Misfortunes of Arthur* II. 4. Chorus. *Fusion* eller *effusion of blood*, ogsaa hos Shakespeare *Henry VI* første Del V Akt 1. 9; dette anses af Dugdale Sykes for at være af Peele; ogsaa i Marlowes *Edw. II* Vers 1468. — Brugen *Proud!* i selvstændig Anvendelse om Person = Du Hovmodige er i det mindste saare almindelig i Middelengelsk. *Thrice happy* (endnu twice happy) er ligeledes Hvermands Gods *A beast of many heads* maa være af Peele, skønt en Masse Digtere taler om *the many headed beast*, eller *the many-headed multitude* (se *Lusts Dominion* p. 100, 148; Marstons *The Malcontent* III. 1. 216, *Gulls Hornbook* p. 55). *I, poor I* anses for særlig Peele'sk, men genfindes i Whetstones gamle *Promos and Cassandre*, I. 5. 6, Forbillede for Shakespeares *Measure for Measure*. — Udtrykket »Philip, some drink! O for the frozen Alps, To tumble on and cool this inward heat« genfindes i *Alphonsus Emperor of Germany* IV pp. 257—58, dog meget vagt; Stykket er vel ikke af Peele, men af Chapman; Scenen minder om Marlowes *Faustus*, og Stilen med.

Afhandlingen slutter med nogle Betragtninger, hvori Peele — i Begyndelsen stærkt nedsat — hæves til Skyerne som »the progenitor of Marlowe's *Edward II*« i Kraft af sit paastaaede Ophav til det gamle Stykke om K. John.

Vi vil endnu knytte nogle kommenterende Bemærkninger til det interessante Stykke. De følgende Gloser afgør naturligvis ikke Attributionen, men de peger dog til Dels i en anden Retning end den hidtil fulgte. — Sceneinddelinger er fra den førnævnte Udgave af Furnivall og Munro, ligeledes Versetallene.

FØRSTE DEL. SCENE I

Vers 4: *dismal hue*, ogsaa i Peeles *Arraignment of Paris* III. 1. 75. Udtrykket er banalt.

14: *cares that hang upon the crown*, det gl. Spil om *Richard den Tredje* 61 (Stykket er muligt af Kyd).

51: *Grándmothér*, Skansionsmaaden ikke ukendt hos Peele, almindelig hos Kyd.

60: *And he shall want for nothing at our hands*, en almindelig Traver i elizabethansk Litteratur.

61: *This shall I do*, ligesaa.

107: *Two thousand marks revénue every year*, alm. elizabethansk Accentuering.

117: *Please it your grace with patience for to hear, for to* i St. f. *to* er alm. i ældre Skrifter og ogsaa nyere Talesprog.

119: *in such sort*, »saaledes at forstaa«, er almindeligt.

162: *But forward with thy proof*, ogsaa i *A looking glass for London and England* af R. Greene og T. Lodge, Vers 1813.

190: *are you so cunning grown*, almindelig Frase.

192: *Spit in your hand*, ligesaa, i al mulig Renæssance-Litteratur.

209: *thus to jest it out*, at slaa den hen i Spøg; meget alm.

216: *Irrévocable*, vist endnu brugelig Accent (Pope).

218: *end this strife*, se *Wily Beguiled* 2115, Kyds *Spanish Tragedy* I. 2. 178.

245: *And so an end to this contention*, almindelig Frase.

252: *Qui me rapit tempestas*, saadanne, latinske Citater eller frit opfundne Vendinger er hyppige i dramatisk Litteratur før 1592.

255: *Methinks I hear a hollow echo sound*, jfr. *Wily Beguiled* 1282—86, *Titus Andronicus* II. 3. 17.

257: *The whistling leaves upon the trembling trees*, ogsaa i den temmelig sikkert Marloweske Tragedie *Dido*, Akt II Slutn.

258: *Whistle in concert I am Richard's son*, minder om Kyd, som den hele Replik.

259: *The bubbling murmur of the water's fall*, minder atter om *Titus Andronicus*, se ovf. ad Versus 255. *Titus Andronicus*, skønt mere kunstfærdigt end Thomas Kyds (øvrige?) Stykker bringes os ofte i Erindring her. Muligt er *T. A.* et Arbejde af Kyd og Shakespeare. — Den lange Replik (S. 13 i Furnivall-Monro's Udgave) er superb, og jeg havde nær sagt, et typisk Stykke Kyd'sk Kunst. Jeg fremhæver 263 ff.:

Birds in their flight make music with their wings,
 Filling the air with glory of my birth,
 Birds, bubbles, leaves and mountains, echo, all
 Ring in mine ears, that I am Richard's son.
 Fond man, ah, *whither art thou carried?*

Det er ikke Shakespeares, for han har strøget det i *K. J.*

Ligeledes det før omtalte:

270 ff: *for why this mounting mind Doth sour too high to stoop to*

Faulconbridge . . . Wilt thou, upon a frantic maddering vein Go loose thy land, and say thyself base-born . . . Let land and living go! 'tis Honows fire That makes me swear King Richard was my sire.

384f: *Let son's entreaty sway the mother now. Or else she dies: I'll not infringe my vow.* Lignende Udtryk genfindes i samme Stykke II. 8. 83, II. 3. 242 samt i *Arden of Feversham* III. 171, og i *Richard Duke of York* p. 187, altsaa fra Kyd og Shakespeare.

431: *Away good mother! There the comfort goes.* Minder om Kyds *Spanish Tragedy*.

ANDEN SCENE, udeladt i Shakespeares Stykke, meget Kydsk.

130: *Good words, Sir Sauce!* Kyds *Spanish Tragedy* IV. 4. 168. Det gl. Stykke om *Richard III* p. 50. *Alphonsus Emperor* (uvis Forfatter) V. 1. 126. Marlowes *Jew of Malta* 1256. 164—65 *valour* rimer paa *favour*, ikke *Peele'sk*.

TREDIE SCENE

3: *Morpheus, leave here thy silent ebon cave*, jfr. *Wily Beguiled* 1300.

5: *pale threatening Mors*, sml. *Arden* III. 82: *death threatening face*.

FJERDE SCENE

77: *a lasting bond of love*, *Shrew* III. 4. 64. *Wily* 1353.

88: *join'd in league of perfect love*, ligesaa.

115f: *Some dismal planet at thy birthday reign'd; For now I see the fall of all thy hopes*, *Kyd'sk*?

146: *with my nails pull forth her hateful eyes*, jfr. det gamle Spil om *King Leir* V. 2. 27 (verbatim, Stykket er vel af Kyd, se min *Shakespeare og hans Samtidige*). *Comedy of Errors* IV. 4. 107

FEMTE SCENE

56: *I'll find a time to match you for this gear*, Udtr. *this gear* ogsaa i Kyds *Span. Tragedy* III. 6. 32.

62: *In masques and triumphs, letting quarrels cease, triumph* har her Tryk paa 1. Stavelse, mod *Dugdale Sykes' Paastand*.

123: *What should I say* ° Se *Arden* V. 5. 7, *Jew of Malta* 2106.

134: *I'll rouse the lazy bubbers from their cells*, ligeledes *Leir* 1161, *Tamburlaine* 923, *Jew of Malta* 1034, *Famous Victories of Henry the Fifth* (muligt af Kyd) 189, 191.

138: *Confusion light upon their damned souls*, ret Kyd'sk.

142ff: Kong Philips Replik er meget Shakespearisk, à la *Romeo og Julie*.

SJETTE SCENE, som er udeladt af Shakespeare.

Scenen er meget Kyd'sk.

9: *Lie there a prey to every ravening fowl*, jfr. *Soliman and Perseda* 362.

13: *And leave thy body for the fowls to food*, den homeriske Vending genfindes i *Selimus* 713.

SYVENDE SCENE, som er ret Shakespeare'sk.

3: *Proud, and disturber of thy country's peace*, Dugdale Sykes finder dette *proud* (uden Substantiv) specielt Peele'sk, men det findes hos Alle i Samtiden og i ældre Engelsk. Udtrykket *country's peace* ligesaa.

14—15. Constance:

'Tis not thy words, proud Queen, shall carry it.

Queen Elinor:

Nor yet thy threats, proud dame, shall daunt my mind.

Disse Vers minder rigtignok om Wm. Shakespeare.

18—19: *My time is now to triumph in thy fall; And thou shall know that Constance will triumph*. — Her findes i to følgende Vers modsatte Skansioner of *triumph* (jfr. ovenfor om Dugdale Sykes' Paastand).

28: *'tis time to look about*, alm. Vending i 16. Aarhundrede.

OTTENDE SCENE er stum, og udeladt hos Shakespeare.

NIENDE SCENE minder i Stil om *Titus Andronicus*.

TIENDE SCENE

24: *to story forth* at bringe videre, ogsaa Sc. 12, Vers 287.

ELLEVTE SCENE, udeladt hos Sh., minder mest om Greene.

45: *I'll hang you both for company*, jfr. *Jew of Malta* Vers 1691 og ff.

48: *Myself will warrant full so much*, d.v.s. helt ud (ikke: nok saa meget).

49: *the overplus*, ogsaa i Kyds *Arden* III. 6. 16 og i W. Rowleys *Knack to know a Knav* 516 (trykt 1594).

TOLVTE SCENE

26: *What may this outrage mean*, jfr. *Spanish Tragedy* III. 9. 1.

40—41: *Death's dish were dainty at so fell a feast; Be deaf, hear not! it's hell to tell the rest*. L. 41 genfindes i *Spanish Tragedy* II. 2. 19. Rimet feast: rest var plausibelt ved 1590.

63: *makes he thee his instrument*, samme Udtryk i 2. Del 2 Sc., Vers 6. Udtrykket findes allerede i *Spanish Tragedy* III. 10. 65, og parodieres i *Wily Beguiled* 2076.

142: *to prevent the worst*, ogsaa i *Spanish Tragedy* III. 2. 78 og 80, *A Warning* etc. II. 836.

TRETTENDE SCENE, meget Kyd'sk.

59: *orisons As thick as hailstones*, Udtrykket ogsaa i *Wily Beguiled* 1841.

91: *To stain the beauty of our garden-plot*, ogsaa *Spanish Tragedy* IV. 4. 103.

196: *Cut off the cause, and then the effect will die*, ogsaa i *Soliman and Perseda* IV. 1. 192.

256: *Curst be the crown, chief author of my care!* Jfr. *Spanish Tragedy* III. 7. 63 ff.

276 ff: *He lives, my lord, the sweetest youth alive*, lignende i *Spanish Tragedy* III. 1. 63 ff.

ANDEN DEL, FØRSTE SCENE, Kyd'sk.

41: *a sea of tears*, jfr. *a sea of troubles* i *Hamlet*.

82: *shall we with speed dispatch . . . a packet into France*, næsten ligesaa *Hamlet* III. 3. 3.

93: *I will accord to further you in this*, lignende i *Soliman and Perseda* III. 1. 119, *Arden* II. 2. 148.

102: *Mean while, let us . . .* = *Spanish Tragedy* 491. ogsaa i *T. R.* II. 9. 38. *Massacre at Paris* 1258.

103: *as befits his state*, samme Udtryk i Kyds *Cornelia* 1480 (ikke i den franske Original), *Wily* 1281.

ANDEN SCENE, ikke hos Shakespeare, meget Kyd'sk.

1: *Disturbed thoughts, foreloomers of mine ill*, ligesaa i (Kyds) *Arden* III. 5. 1 ff., jfr. smst. III. 1. 59.

3: *Strange prophecies of imminent mishaps*, ligesaa *Gorboduc* (Ant.).

4: *Confound my wits, and dull my senses so*, se Kyds *Cornelia* V, 335.

5: *That every object these mine eyes behold*, se (Kyds) *Arden* I. 11—12.

6: *Seem instruments to bring me to an end*, se *Spanish Tragedy* III. 10. 65, *Wily* 2046, *Arden* IV. 4. 153.

23: *To make these great, and greatest of thy kin*, ligesaa Kyds *Soliman and Perseda* I. 4. 74, *Arden* III. 6. 18, smst. III. 1. 95.

Sprogbrugen følger i det Hele *Arden*, og parodieres i *Wily Beguiled*.

152: *He will amend, and right the people's wrongs*, lignende i (Kyds) *Arden* III. 1. 22.

196: *For priests and women must be flattered*, jfr. *Tamburl.* I, Vers 303. — Her som saa ofte taler Kong Johan som en sand Richard III.

TREDIE SCENE, udeladt i *King John*.

30: *brave branch of kingly stock!* Jfr. *Leir* I. 3. 26 og smst. IV. 4. 14—16.

77: *Short tale to make*, kort sagt; sjeldent men Kydsk Udtryk, ogsaa her i 2. Del 6 Sc., Vers 40. Endvidere i *Richard Duke of York* 140, *Alphonsus Emperor* (er vel af Kyd) V. 455. *Sir John Oldcastle* IV. 1; det gl. Spil *Promos and Cassandra* p. 158 (Cassell's national Library), i *Hamlet* vel efter Kyd.

244: *they that infringe their oaths*, i *T. R.* ogsaa I 385. II 8. 83.

FJERDE SCENE

12: *marching hitherwards* er tidligere omtalt; det forekommer tre Gange i Stykket og ligesaa hos Peele og Shakespeare.

FEMTE SCENE

Sprogbrugen er noget Hamlet'sk; Vers 24ff *Two causes, lords, make me display this drift etc.* Vers 10—11 *fearful thoughts, forerunners of my end Bid me give physick to a sickly soul*, jfr. *Hamlet* IV. 7. 56. — Udtrykket *leave this mansion free from guilt* minder om Edward III.

SJETTE SCENE, sikkert af Kyd, minder ikke lidet om Richard III, meget Shakespearesk.

4: *The world hath wearied me, and I have wearied it*, ligesaa *Leir* (muligt af Kyd) I. 1. 24.

6: *Who pities me? To whom have I been kind?* Sml. *Spanish Tragedy* I. 3. 26—27.

7—8: *Why live (die) I not*, jfr. smst. I. 3. 31.

10—11: *I sue to both (∅: Liv og Død) . . . But both are death*, = *Spanish Tragedy* I. 3. 24.

17: *attaint my heart*, jfr. *attaint me in my life*, smst. II 8. 91.

40: jfr. ad II. 3. 78.

57: *The right idea (of a curred man)*, se *Alphonsus Emperor* I. 2. 243, *Arraignment of Paris* III. 1.

58: *I, poor I*, ogsaa i *Whetstones* tidligere nævnte Læsedrama *Promos and Cassandra* (1578) I. 5. 3.

95: *And be canonized for a holy saint*, jfr. *Wily Beguiled* 1823.

141: *The deed is meritorious*, ligesaa *Massacre at Paris* (Marlowe) 1147.

OTTENDE SCENE

83: *Infringed mine oath*, jfr. ad II. 1. 385 ovf.

91: *attaint me in my life*, jfr. ad II. 6. 17 ovf.

96: *Scorned by my foer*, jfr. 1. Quarto of *Hamlet* 825.

111: *the strumpet's pride*, jfr. *Alphonsus Emperor* II. 2. 238.

152: *Lift up thy hand*, se *Contention* 189.

SIDSTE SCENE

38: *Mean while . . . let us*, jfr. ad II. 1. 102.

45: *Let England live but true within itself*, sml. Polonius til Laertes »tro mod dig selv«.

Imellem ovenstaaende Paralleller er der en Del vistnok nye Peele-clues og andre Henvisninger, men især mange Udtryk fra

Thomas Kyd. Han tør vel være den der har forfattet Stykket. Det er i saa Fald ligestillet med *Trold kan tæmmes* og bearbejdet paa samme Maade, med Bibeholdelse af Indhold og Scenefølge og med helt ny Sprog og Stil. Et tredje Stykke, der temmelig sikkert er udarbejdet over en Original af Kyd, er *Hamlet*. Dette er da muligt blevet til paa samme Maade. I saa Fald kunde de mange Urime-ligheder i *Hamlet* forklares af en ret uskaansom Beklipning, som navnlig synes mig følelig og stødende i dette Stykkes sidste Akter. Planen til *Hamlet* forekommer mindre forvirret, dersom vi antager lignende Forkortelser som i *King John*. — Endnu skal antydes, at jeg i mit Skrift *Shakespeare og hans samtidige* har argumenteret for, at det gamle Spil om Kong *Leir* mere minder om Kyd end om Peele — Jfr. ovenfor S. 16.

I I I L
Troublesome Raigne

of *John King of England*, with the dis-
 couerie of *King Richard Cordelions*

Bafe sonne (vulgarly named, *The Ba-
 stard Fawconbridge*) : also the
 death of *King Iohn at Swinstead
 Abbey.*

*As it was (sundry times) publikely acted by the
 Queenes Maiesties Players, in the ho-
 nourable Citie of
 London.*

Imprinted at London for *Sampson Clarke*,
 and are to be solde at his shop, on the backe-
 side of the *Royall Exchange.*

1591.

To the Gentlemen Readers.

YOn that with friendly grace of smoothed brow
 Have entertaind the Scythian Tamburlaine,
 And giuen applause vnto an Infidel :

Vouchsafe to welcome (with like curtesie)

A Warlike Christian and your Countreyman.

For Christs true faith indur'd he many a storme,

And set himselfe against the Man of Rome,

Until base treason (by a damned wight)

Did all his former triumphs put to flight,

Accept of it (sweete Gentles) in good sort,

And thinke it was preparde for your disport.

A 2

K. John.
I. i.

The troublesome Raigne of *King John.*

Enter *K. John, Queene Elinor his mother, William Marshal.*
Earle of Pembroke, the Earles of Essex, and of Salisbury

Queene Elinor.

BARONS of *England*, and my noble LORDS;
Though God and Fortune haue bereft from vs
Victorious *Richard* scourge of Infidels,
And clad this Land in stole of dismall hieu:

Yet giue me leaue to toy, and ioy you all,
That from this wombe hath sprung a second hope
A King that may in rule and vertue both
Succæde his brother in his Emperie.

K. John My gracious mother *Queene*, and *Barons* all;
Though farre vnworthie of so high a place,
As is the Throne of mightie *Englands* King:
Yet *John* your Lord, contented vncontent,
Will (as he may) sustaine the heauie pike
Of pressing cares, that hang vpon a Crowne.
My Lord of *Pembroke* and Lord *Salsbury*,
Admit the Lord *Shattilion* to our presence;
That we may know what *Philip* King of *Fraunce*
(By his Ambassadors) requires of vs.

Q. Elinor Dare lay my hand that *Elinor* can gesse
Whereto this weightie Embassade doth tend:
If of my Nephew *Arthur* and his claime,
Then lay my Sonne I haue not mist my aime.

A 3

Enter

Sc.

1

4

8

12

16

20

Enter *Chattilion* and the two Earles.

John My Lord *Chattilion*, welcome into *England* :
How fares our Brother *Philip* King of *Fraunce* ?

Chatt. His Highnes at my comming was in health,
And wils me to salute your Maestie,
And say the message he hath giuen in charge.

John And spare not man, we are preparte to heare.

Chattilion. *Philip* by the grace of God most Christian K.
of *France*, hauing taken into his guardain and protection *Ar-*
thur Duke of *Brittaine*, son & heire to *Ieffrey* thine elder bro-
ther, requireth in the behalle of the said *Arthur*, the Kingdome
of *England*, with the Lordship of *Ireland*, *Poitiers*, *Aniow*,
Torain, *Main* : and I attend thine aunswere.

John. A small request : belike he makes account
That *England*, *Ireland*, *Poitiers*, *Aniow*, *Torain*, *Main*,
Are nothing for a King to giue at once :
I wonder what he meanes to leaue for me.
Tell *Philip*, he may keepe his Lords at home,
With greater honour than to send them thus
On Embassades that not concerne himselfe,
Or if they did, would yeeld but small returne.

Chattilion Is this thine answere :

John It is, and too good an answere for so proud a message.

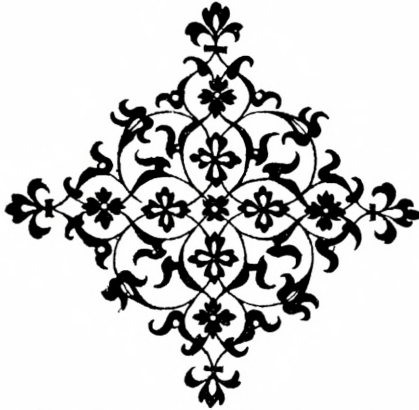
Chattilion Then King of *England*, in my Masters name,
And in Prince *Arthur* Duke of *Brittaines* name,
I doo desite thee as an Enemy,
And wils thee to prepare for bloodie warres.

Q. Elinor My Lord (that stands vpon defiance thus)
Commend me to my Nephew, tell the boy,
That I Queene *Elianor* (his Grandmother)
Upon my blessing charge him leaue his Armes,
Whereto his head-strong Mother pricks him so :
Her pride we know, and know her for a Dame
That will not sticke to bring him to his ende,
So she may bring her selfe to rule a Realme.
Next with him to forsake the King of *Fraunce*,

And

I I I I
 Second part of the
 troublesome Raigne of King
John, conteining the death
 of Arthur Plantaginet,
 the landing of Lewes, and
 the poyning of King
 Iohn at Swinthead
 Abbey.

*As it was (sundry times) publikely acted by the
 Queenes Maiesties Players, in the ho-
 nourable Citie of
 London.*

Imprinted at London for *Sampson Clarke.*
and are to be solde at his shop, on the backe-
side of the Royall Exchange.

1591.

To the Gentlemen Readers.

THe changeles purpose of determind Fate
 Gines period to our care, or harts content,
 When heauens fixt time for this or that hath end:
 Nor can earths pomp or pollicie preuent
 The doome ordained in their secret will.

Gentles we left King Iohn repleate with blisse
 That Arthur liue, whom he supposed slaine;
 And Hubert posting to returne those Lords,
 Who deemd him dead, and parted discontent:
 Arthur himselfe begins our latter Act,
 Our Act of outrage, desprate furie, death;
 Wherein fond rashnes murdereth first a Prince,
 And Monkish falsnes poystrerh last a King.
 First Scene shews Arthurs death in infancie,
 And last concludes Iohns fatal tragedie.

9

13

15

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
 Historisk-filologiske Meddelelser
 (Hist. Filol. Medd. Dan. Vid. Selsk.)

Bind **34** (kr. 62.00)

	kr. ø.
1. TOGEBY, KNUD: Mode, aspect et temps en espagnol. 1953	12.00
2. JØRGENSEN, PETER: Zum Schleswiger Niederdeutsch. Kritik und Forschung. 1954.....	15.00
3. JACOBSEN, ERIC: Die Methamorphosen der Liebe und Friedrich Spees »Trutznachtigall«. Studien zum Fortleben der Antike I. 1954	25.00
4. IVERSEN, ERIK: Some Ancient Egyptian Paints and Pigments. A Lexicographical Study. 1955.....	7.00
5. RUBOW, PAUL V.: Shakespeares Ungdomsstykker. 1955	3.00

Bind **35** (kr. 80.00)

1. BRØNDUM-NIELSEN, JOHS.: Et gammeldansk Digt om Christi Op- standelse, efter Fragment Stockh. *A 115 (ca. 1325). 1955	20.00
2. BECH, GUNNAR: Studien über das deutsche verbum infinitum. 1. band. 1955	20.00
3. BIRKET-SMITH, KAJ: An Ethnological Sketch of Rennell Island. A Polynesian Outlier in Melanesia. 1956.....	40.00

Bind **36** (kr. 81.00)

1. TAULI, VALTER: Phonological Tendencies in Estonian. 1956 ...	40.00
2. SIIGER, HALFDAN: From the Third Danish Expedition to Cen- tral Asia. Ethnological Field-Research in Chitral, Sikkim, and Assam. Preliminary Report. 1956	10.00
3. WESTRUP, C. W.: Some Notes on the Roman Slave in Early Times. A Comparative Sociological Study. 1956	4.00
4. NEUGEBAUER, O.: An Astronomical Almanac for the Year 348/9. (P. Heid. Inv. No. 34). 1956	5.00
5. HJELMSLEV, LOUIS: Sur l'indépendance de l'épithète. 1956.....	2.00
6. BECH, GUNNAR: Studien über das deutsche verbum infinitum. 2. band. 1957.....	20.00

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
 Historisk-filosofiske Meddelelser
 (Hist. Filos. Medd. Dan. Vid. Selsk.)

Bind 37

kr. ø.

(uafsluttet/in preparation)

1.	RUBOW, PAUL V.: Trolde kan tæmmes (The Taming of a Shrew). 1957	6,00
2.	KORNERUP, BJØRN: Lector Theologiæ Jens Poulsen Windings Vita. Et Bidrag til Belysning af de lærde Udenlandsrejser i det 17. Aarhundrede. With and English Summary. 1957	10,00
3.	SZÖVÉRFY, JOSEF: Volkskundliches in Mittelalterlichen Gebetbüchern. Randbemerkungen zu K. M. NIELSENS Textausgabe. 1958	5,00
4.	JOHANSEN, J. PRYTZ: Studies in Maori Rites and Myths. 1958.	22,00
5.	FERDINAND, KLAUS: Preliminary Notes on Hazāra Culture. (The Danish Scientific Mission to Afghanistan 1953-55). 1959.	10,00
6.	RUBOW, PAUL V.: Kong Henrik den Sjette. 1959	6,00
9.	RUBOW, PAUL V.: King John. 1960	3,00

From Vol. 37, No. 1, 1957 the designation *Historisk-filologiske Meddelelser* is changed into *Historisk-filosofiske Meddelelser*. The numbering of the volumes will continue regardless of the change of name. The publications will besides the subjects treated up till 1957, include papers on Philosophy, Archeology, and Art History.

On direct application to the agent of the Academy, EJNAR MUNKSGAARD, Publishers, 6 Nørregade, København K., a subscription may be taken out for the series of *Historisk-filosofiske Meddelelser*. This subscription automatically includes the *Historisk-filosofiske Skrifter* in 4to as well, since the *Meddelelser* and the *Skrifter* differ only in size, not in subject matter. Papers with large formulae, tables, plates, etc., will as a rule be published in the *Skrifter*, in 4to.

For subscribers or others who wish to receive only those publications which deal with a single group of subjects, a special arrangement may be made with the agent of the Academy to obtain the published papers included under the head: *Archeology and Art History*, only.